

Aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
De heer mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Betreft: **aanbieding advies**
Contactpersoon: **mr. K.H. Hinders, mr. D. van der Hoeven**
Doorkiesnummer: **070-3619353, 070-3619354**
E-mail: **t.hinders@minvenj.nl, d.van.der.hoeven@minvenj.nl**
Datum: **15 mei 2013**
Ons kenmerk: **RSJ/101/1562/2013/KHH/CK**
Onderwerp: **Advies concept-wijziging van de Regeling model huisregels penitentiaire inrichtingen**

Geachte heer Teeven,

Op uw verzoek van 20 maart jongstleden om u te adviseren over de conceptwijziging van de Regeling model huisregels penitentiaire inrichtingen gaat de Raad hierbij graag in. In uw brief geeft u aan dat de wijzigingen voortvloeien uit het feit dat de bijlage bij de huidige regeling verouderd is en geactualiseerd dient te worden. Dit heeft te maken met wijzigingen in de Penitentiaire beginselenwet (Pbw) en de Penitentiaire maatregel (Pm) alsmede met een veranderde werkwijze die samenhangt met de invoering van het programma Modernisering Gevangeniswezen.

Voordat de Raad ingaat op de conceptwijziging merkt hij het volgende op. De Raad acht het een goede zaak dat het model huisregels wordt aangepast. Zoals ook in de toelichting op de huisregels wordt vermeld, is het model de belangrijkste bron voor gedetineerden om zich te informeren over hun rechtspositie en over beperkingen die kunnen worden opgelegd. Het is dan ook van groot belang dat deze informatiebron actueel is. In dit advies beperkt de Raad zich tot commentaar binnen het kader van de nu geldende wet- en regelgeving (Penitentiaire beginselenwet, Penitentiaire maatregel en ministeriële regelingen). Uiteraard is de Raad op de hoogte van ontwikkelingen die binnen het gevangeniswezen op stapel staan. Hij zal daar in deze reactie niet op anticiperen maar verwijst daarvoor naar drie adviezen die de Raad hierover onlangs heeft uitgebracht.¹

De Raad plaatst bij het conceptmodel de volgende inhoudelijke kanttekeningen. Hij houdt hierbij de volgorde van de artikelen in het model huisregels aan. Een aantal opmerkingen van tekstuele aard zijn opgenomen in de bijlage bij dit advies.

Introductie

In de introductie is nieuw opgenomen dat tijdens de detentie nadrukkelijk geldt dat de gedetineerde zijn verantwoordelijkheid kan nemen om succesvol te re-integreren. Het is de Raad onduidelijk waarom dit in de introductie van de huisregels wordt vermeld.

Ook het doel van deze zinsnede is onduidelijk op deze plaats. Als het doel is gedetineerden te

¹ Het betreft
a. Advies d.d. 15 april 2013 over het Conceptwetsvoorstel Wijziging van de Penitentiaire beginselenwet, de Beginselenwet verpleging terbeschikkinggestelden en de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen in verband met het vervoer, het medisch klachtrecht en enkele andere onderwerpen,
b. Advies d.d. 2 mei 2013 over het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Penitentiaire beginselenwet en het Wetboek van Strafrecht in verband met de herijking van de wijze van tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende sancties en de invoering van elektronische detentie en c. Advies d.d. 2 mei 2013 over het Masterplan DJI 2013-2018.

motiveren, dan zou de passage moeten worden verduidelijkt. De Raad kan zich in dat geval voorstellen dat een dergelijke passage meer op zijn plaats is bij bijvoorbeeld de bepaling over de arbeid (3.2 nieuw).

2.2.1 Meerpersoonscelplaatsing

De (voormalige) Inspectie voor de Sanctietoepassing heeft in haar rapport van april 2011² over meerpersoonscelgebruik nadrukkelijk aanbevolen om te stimuleren dat gedetineerden en ingesloten vreemdelingen zelf een celgenoot zoeken en om dit vast te leggen in de huis- of afdelingsregels. Het is goed te constateren dat in 2.2.1 (nieuw) wordt opgenomen dat een gedetineerde een voorkeur kan uitspreken voor een celgenoot. De aanbeveling van de Inspectie dat te allen tijde dient te worden voorkomen dat niet-rokers onvrijwillig op een cel worden geplaatst met een celgenoot die rookt, is niet opgenomen. De Raad dringt erop aan dit alsnog te doen.

3.2 Arbeid

In de tweede alinea van 3.2 (nieuw) staat vermeld dat de gedetineerde in de gelegenheid wordt gesteld om deel te nemen aan de in de inrichting beschikbare arbeid. De Raad vraagt zich af waarom hier niet is gekozen voor de terminologie uit de Pbw, waarin arbeid in artikel 47 een recht wordt genoemd. De Raad is op de hoogte van de voorgestelde wijziging van dit artikel in het conceptwetsvoorstel elektronische detentie, maar zolang deze bepaling niet is gewijzigd dient te worden uitgegaan van de huidige bepaling. De Raad heeft apart over het conceptwetsvoorstel elektronische detentie geadviseerd en hij verwijst daarom naar zijn advies van 2 mei 2013.³

3.4 Onderwijs en vorming

De Raad beveelt aan onder punt 3.4 (nieuw) op te nemen dat een gedetineerde in aanmerking kan komen voor een tegemoetkoming in de kosten van het volgen van onderwijs en het deelnemen aan andere educatieve activiteiten.⁴ De Raad heeft begrepen dat een ministeriële regeling in voorbereiding is waarin nadere voorwaarden worden vastgelegd en hij dringt aan op een spoedige totstandkoming hiervan.

3.5 Recreatie

In 3.5 (oud) is bepaald dat de gedetineerde het recht heeft op deelname aan recreatie gedurende zes uren per week, verspreid over minimaal twee blokken van ten minste twee uur. Het laatste gedeelte van deze zin is komen te vervallen in 3.5 (nieuw). In theorie kunnen de recreatie-uren in het voorstel in één blok van zes uur worden aangeboden. De Raad acht dit een onwenselijke situatie en adviseert daarom 'verspreid over de week' toe te voegen.

3.7 Winkel

In het huidige model huisregels (laatst gewijzigd in 2006) staat in 3.7 de dwingende aanwijzing dat gedetineerden tot 90 euro aan gebruiksartikelen per week kunnen aankopen. In artikel 3.7 (nieuw) is dit bedrag gehandhaafd. De Raad kan zich voorstellen dat dit bedrag wordt aangepast aan de inflatie.

Daarnaast bevat 3.7 (nieuw) de dwingende aanwijzing in de huisregels op te nemen dat het bedrag dat een gedetineerde kan uitgeven voor de aankoop van gebruiksartikelen afhankelijk is van de arbeidsbeloning die de gedetineerde ontvangt. Deze aanwijzing strookt niet met de daarboven vermelde aanwijzing over aankoop van gebruiksartikelen tot maximaal 90 euro in een week....enz, en roept derhalve vragen op. De Raad veronderstelt dat het niet de bedoeling is dat gedetineerden die niet (mogen of kunnen) werken wekelijks een lager bedrag zouden mogen besteden dan het hiervoor genoemde bedrag van 90 euro voor de aankoop van gebruiksartikelen. De toevoeging 'afhankelijk van de arbeidsbeloning' kan echter tot gevolg hebben dat het door de gedetineerde te besteden bedrag veel lager wordt, bijvoorbeeld in gevallen waarin er geen arbeidsloon wordt verkregen wanneer voor deze categorie gedetineerden/afdeling/inrichting geen arbeid wordt aangeboden. De Raad beveelt aan deze toevoeging te schrappen.

3.8 Bezoek

In 3.8 (oud) is opgenomen dat de weigering van bezoek ten hoogste voor drie maanden kan gelden, waarbij de directeur de toelating na deze periode (telkens) opnieuw kan weigeren. In 3.8 (nieuw) is opgenomen dat bezoek kan worden geweigerd voor een periode van ten hoogste 12 maanden, waarna de weigering daarna opnieuw kan worden opgelegd voor een periode van

² Inspectie voor de Sanctietoepassing, Inspectierapport d.d. april 2011 in het kader van themaonderzoek: Meerpersoonscelgebruik.

³ Advies d.d. 2 mei 2013 over het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Penitentiaire beginselenwet en het Wetboek van Strafrecht in verband met de herijking van de wijze van tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende sancties en de invoering van elektronische detentie

⁴ In deze ministeriële regeling wordt nadere uitwerking gegeven aan artikel 48 lid 4 Pbw.

12 maanden. Deze wijziging is conform artikel 38 lid 3 Pbw. De Raad wijst erop dat weigering van bezoek voor de maximum termijn van 12 maanden slechts mogelijk is in de in artikel 6 van de Regeling toelating en weigering bezoek en beperking telefooncontacten opgenomen gevallen, namelijk bij een gedetineerde die wordt verdacht van een terroristisch misdrijf, een gedetineerde die al dan niet onherroepelijk is veroordeeld voor het begaan van een terroristisch misdrijf dan wel een gedetineerde waarbij de bescherming van slachtoffers van of anderszins betrokkenen bij misdrijven een weigering voor een zo lang mogelijke termijn vergt. Zoals ook in het commentaar bij artikel 38 Pbw wordt vermeld⁵ zal in de meeste gevallen het toepassen van de maximale termijn niet nodig zijn en kan worden volstaan met de bestaande termijn van drie maanden. De Raad beveelt aan dit in de tekst te verduidelijken door op te nemen dat het weigeren van bezoek voor de termijn van maximaal 12 maanden slechts mogelijk is in uitzonderingssituaties, zoals genoemd in artikel 6 van de Regeling toelating en weigering bezoek en beperking telefooncontacten.

3.8.3 Consulaire bezoek

In 3.8.3 (nieuw) staat vermeld dat een gedetineerde vreemdeling recht heeft op consulaire bijstand. Dit is, gelet op artikel 36 van het Verdrag van Wenen⁶, onjuist. De Raad verwijst hierbij ook naar het Inspectierapport van de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ) 'Slechts op bezoek'.⁷ Ook de IVenJ merkt op dat in het model huisregels foutief staat vermeld dat buitenlandse gedetineerden recht hebben op consulaire bijstand terwijl ze alleen recht hebben op het maken van contact met hun diplomatieke vertegenwoordiging. De IVenJ beveelt DJI aan om de zinsnede over consulaire bijstand aan te passen. Om misverstanden te voorkomen en om de vreemdeling juist te informeren beveelt de Raad aan deze passage te wijzigen conform de door de IV&J aanbevolen passage.

3.9.1 Telefoneren met persoonlijke relaties

In 3.9.1 (nieuw) staat dat de door of met de gedetineerde gevoerde telefoongesprekken met persoonlijke relaties kunnen worden opgenomen, dat de opnamen van deze telefoongesprekken ten hoogste acht maanden kunnen worden bewaard en na het verstrijken van deze periode worden gewist. De Raad wijst erop dat het opnemen van telefoongesprekken alleen is toegestaan in het kader van het houden van toezicht (artikel 39 lid 2 Pbw), indien dit noodzakelijk is om de identiteit van de persoon met wie de gedetineerde een gesprek voert vast te stellen dan wel met het oog op een belang als bedoeld in artikel 36 lid 4 Pbw. Deze belangen zijn opgenomen in 3.9.1 (nieuw).

De Raad beveelt aan de passage "de door u of met u gevoerde telefoongesprekken met uw persoonlijke relaties *kunnen* worden opgenomen... enz." als volgt te wijzigen in "de door u of met u gevoerde telefoongesprekken met uw persoonlijke relaties *kunnen in het kader van het houden van toezicht* worden opgenomen."⁸ De Raad stelt voor hier ook op te nemen dat de gedetineerde schriftelijk mededeling wordt gedaan van de aard en reden van het toezicht, conform artikel 58 Pbw en artikel 23a Pm.

In 3.9.1 (nieuw) wordt gesproken over *afluisteren* van gemaakte opnamen (in het kader van toezicht). In artikel 39 Pbw worden echter twee mogelijkheden van toezicht genoemd: het *beluisteren* van een telefoongesprek en het *uitluisteren* van een opgenomen telefoongesprek. De Raad adviseert deze terminologie over te nemen.

De directeur kan telefoongesprekken weigeren. In 3.9.1 (nieuw) is opgenomen dat deze weigering tot het voeren van (een) telefoongesprek(ken) geldt voor een periode van ten hoogste 12 maanden, waarna dit telkens met 12 maanden verlengd kan worden.

Hier geldt hetzelfde als voor het bezoek, onder 3.8, namelijk dat weigering van telefoongesprekken voor de maximumtermijn van 12 maanden slechts mogelijk is in de in artikel 6 van de Regeling toelating en weigering bezoek en beperking telefooncontacten opgenomen gevallen. Met verwijzing naar zijn opmerkingen onder 3.8 adviseert de Raad dit in de tekst te verduidelijken (zie artikel 3.8).

3.9.2 Telefoneren geprivilegieerde contacten

De Raad adviseert (als dwingende aanwijzing voor de directeur) om in 3.9.2 (nieuw) te vermelden dat telefoongesprekken met geprivilegieerden niet worden opgenomen. Dit is immers in strijd met artikel 39 lid 4 Pbw en artikel 23a Pm. Conform zijn jurisprudentie merkt de Raad op dat, indien er geen andere manier is om te waarborgen dat deze gesprekken niet worden opgenomen, de directeur ervoor dient te zorgen dat er voor gesprekken met geprivilegieerden aparte telefoontoe-

⁵ Schuyt, tekst & Commentaar Strafrecht, commentaar op artikel 38 Pbw

⁶ Artikel 36 Verdrag van Wenen, 24 april 1963

⁷ Inspectie Veiligheid en Justitie, Themaonderzoek 'Slechts op bezoek', maart 2013

⁸ Volgens de beroepscommissie uit de RSJ impliceert dit een belangenafweging van de directeur en is er voor het standaard opnemen van gesprekken geen wettelijke basis. Uitspraak d.d. 29 oktober 2012, 12/1813/GA en 12/1847/GA

stellen beschikbaar zijn waardoor het niet mogelijk is om telefoongesprekken op te nemen.⁹

4.2 Medische verzorging

In 4.2 (nieuw) staat vermeld dat een gedetineerde verplicht is mee te werken aan een medisch onderzoek bij binnenkomst, om vast te stellen of hij in staat is aan arbeid en sport deel te nemen. De Raad vraagt zich af wat de (wettelijke) basis is voor deze verplichting en wat er gebeurt als een gedetineerde niet aan dit onderzoek wenst mee te werken. Aan het medisch onderzoek bij binnenkomst liggen medische redenen ten grondslag en de noodzaak tot bescherming van overige gedetineerden en personeel (vaststellen besmettelijke ziekten). Medisch onderzoek naar bijvoorbeeld arbeidsparticipatie zou naar het oordeel van de Raad slechts dienen plaats te vinden als een gedetineerde aangeeft niet aan de arbeid te kunnen deelnemen. Uitzonderingen hierop zouden dan kunnen worden gemaakt voor bijvoorbeeld het werken in de keuken of bij een extern bedrijf. Maar ook dan is hiervoor een wettelijke basis nodig.

4.3.1 Sociale verzorging en hulpverlening

De eerste alinea onder 4.3.1 (nieuw) over screening bij binnenkomst in de inrichting, is van toepassing op langgestraften en nazorg is daar een onderdeel van (Detentie en Re-integratieplan). Artikel 4.3.1.1 (nieuw) Nazorg is met name van toepassing op de kortgestraften. De Raad adviseert dit te verduidelijken.

De tweede alinea onder 4.3.1 (nieuw) over de terugkeerfunctionaris is niet van toepassing op alle inrichtingen. De Raad adviseert dit in het voorgestelde artikel te verduidelijken door een kop toe te voegen: *(Alleen verplicht voor de inrichtingen waaraan een terugkeerfunctionaris is verbonden)*.

4.5.1 Voorwerpen in de inrichting.

In 4.5.1 (oud) staat een opsomming van voorwerpen die een gedetineerde in zijn verblijfsruimte mag houden ('toegestane voorwerpen'). In 4.5.1 (nieuw) is deze opsomming komen te vervallen en is het aan de directeur per inrichting om te bepalen welke persoonlijke voorwerpen de gedetineerde in zijn verblijfsruimte mag houden. De Raad meent dat deze wijziging tot aanzienlijke verschillen in toelatingsbeleid tussen de inrichtingen leidt en daarmee tot rechtsongelijkheid tussen gedetineerden die verblijven in de verschillende inrichtingen. Dit zal met name problemen opleveren bij overplaatsingen. De Raad ontvangt jaarlijks veel beroepschriften over het (al dan niet mogen) houden van voorwerpen op cel en te verwachten valt dat de voorgestelde vrijheid van directeuren om bepaalde voorwerpen wel of niet toe te staan, zal leiden tot een toename van beklag- en beroepszaken. De Raad adviseert een lijst van (minimaal) toegestane voorwerpen dwingend te (blijven) regelen in het model huisregels. De nu geldende lijst dient overigens wel te worden geactualiseerd.

In 4.5.1 (nieuw) is de opsomming van verboden voorwerpen uit 4.5.1. (oud) gehandhaafd, met een toevoeging van elektronische informatiedragers. Alle elektronische informatiedragers worden op voorhand als verboden middel benoemd (zonder een uitzonderingsclausule). De Raad meent dat uitzonderingen op dit verbod denkbaar zijn, bijvoorbeeld indien een gedetineerde een opleiding volgt (denk hierbij aan een cursus op een CD-rom of een mp3 speler) of indien een gedetineerde toegang wenst tot zijn 'digitale dossier' ter voorbereiding van een rechtszitting (bijvoorbeeld het strafdossier op een usb-stick). De Raad stelt dan ook voor een uitzonderingsmogelijkheid in te voegen.

In de laatste alinea van 4.5.1 (nieuw) wordt gesteld dat de aansprakelijkheid van de directeur, ingeval van vermissing of beschadiging van voorwerpen in de verblijfsruimte van de gedetineerde, is beperkt tot 500 euro. De Raad merkt op dat in artikel 49 Pm wordt bepaald dat de aansprakelijkheid van de directeur wordt beperkt, behalve als er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid (door functionarissen van de inrichting). In dat geval dient de directeur de schade volledig te vergoeden. De Raad stelt daarom voor de laatste alinea van 4.5.1 (nieuw) aan te passen conform de tekst van artikel 49 Pm. Tot slot staat vermeld dat de directeur niet aansprakelijk is indien de vermissing het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid. De Raad veronderstelt dat hier wordt bedoeld: opzet of roekeloosheid van de gedetineerde. De Raad adviseert deze zin te verduidelijken.

De Raad merkt tot slot op dat soms wordt gesproken van 'voorwerpen in de verblijfsruimte' en soms van 'voorwerpen onder uw berusting'. De Raad adviseert een eenduidige terminologie te hanteren.

4.5.2 Geld

In artikel 46 Pm is bepaald dat het bezit van contant geld in de inrichting verboden is, tenzij

⁹ Zie noot 6.

in de huisregels anders is bepaald. In 4.5.2. (nieuw) staat dwingend opgenomen dat contant geld verboden is (in alle inrichtingen, zonder uitzondering); dit is beperkter dan de Penitentiaire maatregel. De Raad adviseert de tekst te laten aansluiten op de tekst van artikel 46 Pm. In sommige zeer beperkt beveiligde inrichtingen is het bezit van contant geld immers wel toegestaan.

In bepaling 4.5.2 (nieuw) wordt vermeld dat op de rekening-courant maximaal een bedrag van 500 euro mag staan. Vreemde valuta worden voor de gedetineerde in de kas bewaard evenals de euro's die het maximumbedrag van 500 euro overschrijden totdat de gedetineerde vertrekt. In 4.5.2 (nieuw) is opgenomen dat op het moment van ontslag maximaal 500 euro wordt meegegeven. Daarna staat vermeld: 'Het geld wordt gestort op (...)'. De Raad veronderstelt dat hier wordt bedoeld dat er maximaal 500 euro contant wordt meegegeven en dat het *rusterende* bedrag (het bedrag in de kas) wordt gestort op een rekeningnummer. De Raad stelt daarom voor de tekst aan te passen. Daarnaast vraagt de Raad zich af wat er gebeurt met het te storten bedrag, indien de gedetineerde niet over een bankrekening beschikt. De Raad stelt voorts voor in 4.5.2. (nieuw) de mogelijkheid op te nemen voor vreemdelingen om vreemde valuta voor *euro's* te wisselen bij binnenkomst in de inrichting.

In 4.5.2 (oud en nieuw) staat vermeld dat financiële transacties aanleiding kunnen geven tot nader onderzoek. In 4.5.2 (nieuw) wordt verderop in de tekst opgemerkt dat een boetebetaling en ontvangst van geld uit het buitenland financiële transacties zijn. De Raad stelt voor, in het kader van een heldere opbouw van de tekst, om de eerste zin 'Financiële transacties kunnen aanleiding geven tot nader onderzoek' direct boven 'Een boetebetaling is een financiële transactie' te plaatsen.

In 4.5.2 (nieuw) is opgenomen dat het niet is toegestaan om geld over te maken naar een andere gedetineerde. De Raad meent dat hierop een uitzondering denkbaar is, namelijk indien het een overmaking tussen twee gedetineerde familieleden betreft. De Raad adviseert een woord toe te voegen aan deze zin: Het is *in beginsel* niet toegestaan geld over te maken naar een andere gedetineerde.

6.3 Urinecontrole

In de eerste alinea van 6.3 (nieuw) wordt gesproken over urineonderzoek op aanwezigheid van gedragsbeïnvloedende en wettelijk verboden middelen. De Raad meent dat deze formulering kan leiden tot onduidelijkheid. De Raad stelt voor en te vervangen door en/of, of te spreken over *wettelijk verboden en andere gedragsbeïnvloedende middelen*. Het betreft hier immers ook onderzoek naar gedragsbeïnvloedende middelen die ingevolge de Opiumwet niet zijn verboden (zoals alcohol en bepaalde medicijnen).

In deze bepaling is een lijst opgenomen van de gevallen waarin er standaard een urinecontrole wordt uitgevoerd (geformuleerd als dwingende bepaling). De Raad meent dat dit in strijd is met artikel 30 lid 1 Pbw waarin wordt vermeld dat de directeur een gedetineerde kan verplichten urine af te staan, indien noodzakelijk in het belang van de orde en veiligheid in de inrichting, in verband met de beslissing tot (over)plaatsing en in verband met de verlening van verlof. Het betreft hier een controlebevoegdheid van de directeur en geen (standaard)plicht. De Raad adviseert deze passage aan te passen conform artikel 30 Pbw.

De Raad beveelt daarnaast aan de inhoud van artikel 30 lid 2 Pbw over te nemen. Hierin is opgenomen dat de gedetineerde het recht heeft om de uitslag van de urinecontrole te vernemen en om voor eigen rekening een hernieuwd onderzoek van de afgestane urine te laten plaatsvinden.

De procedure die bij elke urinecontrole moet worden gevolgd, staat beschreven in de Regeling Urinecontrole penitentiaire inrichtingen. Deze regeling dient dan ook te worden vermeld onder Nadere regelgeving.

6.6 Gedogen geneeskundige behandeling

Op 1 juli 2013 zal de Wet onvrijwillige geneeskundige behandeling in werking treden (tezamen met het uitvoeringsbesluit). In deze wet worden drie vormen van behandeling onder dwang onderscheiden namelijk: de geneeskundige handeling, de a-dwangbehandeling en de b-dwangbehandeling. De Pbw en de Pm worden hiertoe gewijzigd. De Raad merkt op dat de a-dwangbehandeling en de b-dwangbehandeling (en de rechten en plichten van de gedetineerde daarbij) niet worden vermeld in 6.6 (nieuw). Gelet op het feit dat de genoemde wet op 1 juli 2013 in werking zal treden en de beoogde datum van inwerkingtreding van het conceptmodel huisregels eveneens op 1 juli 2013 is gedateerd, adviseert de Raad deze passage aan te passen.

12.2 Beroep ad a Beroep tegen de uitspraak van de beklagcommissie

De Raad stelt voor om in de zin: 'tegen de uitspraak van de beklagcommissie kunt u beroep instellen door het indienen van een met redenen omkleed beroepschrift' toe te voegen na 'u': *of de directeur*.

12.2 Beroep ad e. Beroep tegen medisch handelen.

De Raad vindt 12.2 (nieuw) niet goed leesbaar, vooral door de volgorde. De Raad stelt voor in ieder geval de opbouw te wijzigen en 'chronologisch' te laten lopen. De laatste alinea (over de bemiddeling en Hoofd medische dienst) zou naar boven moeten worden gehaald en zou onder de tweede alinea moeten worden gezet.

14.1 Het ondergaan van een vrijheidsstraf in eigen land.

In de tweede zin van de eerste alinea wordt vermeld dat de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties (WETS) en de Wet Overdracht tenuitvoerlegging strafvonnis (WOTS) bijzonder ingewikkeld zijn, omdat deze berusten op afspraken met andere landen. De Raad merkt op dat deze wetten niet ingewikkeld zijn, maar dat de mogelijke ingewikkeldheid wordt veroorzaakt door de uitwerking van de wetten op basis van verdragen (en die zijn verschillend per land). De Raad stelt dan ook voor deze zin weg te halen.

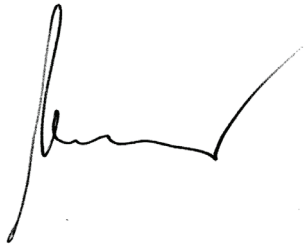
14.2.1 Voorwaardelijke invrijheidstelling

In 14.2.1 (nieuw) worden niet alle gevallen genoemd waarin het OM kan besluiten tot uitstel of achterwege laten van de voorwaardelijke invrijheidstelling. De Raad adviseert hier alle gronden van artikel 15 d Sr te vermelden.

De Raad acht het een goede zaak dat het model huisregels wordt aangepast en hij hoopt met dit advies hieraan een bijdrage te hebben geleverd.

Hoogachtend,

namens de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming,

mr. L.A.J.M. de Wit, algemeen voorzitter

Bijlage

Overige en tekstuele opmerkingen

- 4.1 Geestelijke verzorging: 1) 'een geestelijk verzorger van protestantse en rooms-katholieke gezindte (...)' dient te zijn 'geestelijk verzorgers van protestantse en rooms-katholieke gezindte' (conform artikel 24 Pm) en 2) 'boeddhist' te wijzigen in 'boeddhistisch geestelijk verzorger'.
- 4.2 Medische verzorging: in plaats van de dubbele punt achter Justitieel Medisch Centrum dient een punt of een haakje te staan.
- 4.3.1 Sociale verzorging en hulpverlening: in de eerste zin onder Terugkeerfunctionaris staat twee keer 'van afspraken'
- 4.3.3 Fasering en vrijhedenbeleid: deze paragraaf behandelt met 4.3.3.1 (selectie en overplaatsing) en 4.3.3.2 (tijdelijk verlaten van de inrichting) de vrijheden. Hoofdstuk 4.3.3 (Inzage penitentiair dossier) lijkt daarom als subparagraaf van 4.3.3. niet op de goede plaats te staan en zou wellicht onder 13 (informatie, hoor- en medededelingsplicht) kunnen worden opgenomen.
- 4.3.3.1 Selectie en overplaatsing: onder Nadere regelgeving staat 'Ministeriële regeling; Plaatsing en overplaatsing'. Dit moet zijn: 'Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden'.
- Tot slot merkt de Raad op dat in diverse artikelen wordt gesproken over de minister van Justitie in plaats van de minister van Veiligheid en Justitie.